

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40
1260 København K

Den 18. januar 2007
KS

Sagsnr. 200700819

Att.: Kontorchef Johnny K. Mogensen

Sendt pr. e-mail til lovrevision2007/2008@fi.dk
samt lis@fi.dk

Hørings svar vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning mv. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter

AC har fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om forskningsrådgivning mv. og ligningsloven og om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter i høring. AC har haft materialet i høring i medlemsorganisationerne og har på den baggrund følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Generelt set finder AC, at der er nogle gode elementer i det foreliggende udkast til lovforslag, men samtidig er AC betænkelig ved særligt to centrale elementer i forslaget: Nedlæggelsen af Danmarks Forskningspolitiske Råd og anvendelsen af anonyme bedømmere.

Danmarks Forskningspolitiske Råd

I bemærkningerne til lovforslaget præsenteres den nye institutionelle struktur i rådssystemet som en sammenlægning af Danmarks Forskningspolitiske Råd og Koordinationsudvalget, men set fra AC fremtræder det mere som en nedlæggelse af Danmarks Forskningspolitiske Råd og en overførsel af rådets opgaver til Koordinationsudvalget.

AC frygter, at der bliver svært for Koordinationsudvalget at finde ressourcer og overskud til de mere langsigtede og visionære analyser og udspil, når de mere umiddelbare konkrete og praktiske opgaver og problemstillinger presser sig på. Dette gælder ikke mindst fordi medlemmerne af Koordinationsudvalget, qua at det er sammensat af centrale aktører fra de forskningspolitiske institutioner, råd og fonde, oftest i forvejen vil have en stor arbejdsbyrde som ledere af deres egne institutioner. Denne sammensætning af Koordinationsudvalget kan også betyde, at den forskningspolitiske rådgivning fra dette organ i for høj grad vil have karakter af en afvejning af interesserne i de forskellige repræsenterede råd og organer, frem for at være mere helhedsorienterede og visionære.

De positive erfaringer både fra det tidligere Danmarks Forskningsråd og det eksisterende Danmarks Forskningspolitiske Råd har efter AC's vurdering vist, at netop når det drejer sig om en samfundsmæssig opgave med så langsigtet et perspektiv som forskningen, så det kan være yderst frugtbart, at der gives mulighed for en rådgivning, der foregår med en vis afstand til de dagsaktuelle opgaver og problemer. AC finder således, at den forskningspolitiske rådgivning bør holdes adskilt fra den forskningsfaglige.

AC har dog samtidig indtryk af, at Danmarks Forskningspolitiske råd ikke har haft tilstrækkelige ressourcer til rådighed til at løse sin opgave på tilfredsstillende vis, og at ressourceknapheden har haft betydning for rådets indsats i en grad, så det må medtænkes i vurderingen af rådets samlede indsats til dato.

AC vil samlet set foreslå, at man opretholder adskillelsen af de opgaver, som i dag ligger i Koordinationsudvalget og Det Forskningspolitiske råd, hvilket eksempelvis kan gøres ved at placere den forskningspolitiske rådgivning i et selvstændigt organ med en administrativ forankring, som er uafhængig af Videnskabsministeriet og med et selvstændigt ressourcegrundlag.

AC skal i øvrigt henvise til den vedlagte henvendelse til videnskabsminister Helge Sander fra Dansk Industri, Landbrugsrådet, HTS, CO-industri, Dansk Erhverv, FRI, Dansk Byggeri, GTS og AC.

Anonyme bedømmere

AC har tidligere i forbindelse med de seneste ændringer i loven om forskningsrådgivning vendt sig imod anvendelsen af anonyme bedømmere, og AC stiller sig fortsat kritisk over for den del af forslaget, som åbner for muligheden for, at Forskningsrådene kan anvende anonyme eksterne bedømmere. I bemærkningerne angives det, at der med ønsket om anonymisering er tale om en afvejning af muligheden for at kunne anvende eksterne bedømmere, som kun vil bidrage såfremt deres anonymitet er sikret, og så hensynet til ansøgers retssikkerhed.

AC finder at denne afvejning bør falde ud til fordel for åbenheden i det danske forskningsrådssystemets behandling af ansøgningerne og dermed sikringen af ikke blot den enkelte ansøgers retssikkerhed, men også den generelle tillid til faglighed og fairness i systemet og til den åbne dialog mellem forskerne. AC anbefaler således, at den danske tradition for åbenhed og den i forvaltningsloven og offentlighedsloven sikrede adgang til indsigt i forvaltningen opretholdes. AC kan hermed fortsat ikke støtte forslaget om mulighed for at anvende anonyme bedømmere.

Øvrige bemærkninger

AC kan også støtte den del af forslaget, som indebærer, at videnskabsministeren ikke længere har bevillingskompetence hvad angår de særlige bevillinger til forskeruddannelsen. Det forekommer hensigtsmæssigt, at kompetencen i stedet placeres hos Koordinationsudvalget, som herefter kan beslutte hvorvidt bevillingen udmøntes til Det strategiske Forskningsråd, Det Frie Forskningsråd eller til begge råd med henblik på den konkrete udmøntning.

AC finder det dog nødvendigt i samme grad som tidligere at have en selvstændig fokus på helheden i forskeruddannelsesindsatsen – både den politiske og den økonomiske del. AC skal derfor stærkt anbefale, at der - uanset de foreslåede ændringer i bevillingskompetencen - fortsat findes et selvstændigt forskeruddannelsesudvalg, der har ansvaret for at tilrettelægge og koordinere den samlede forskeruddannelsesindsats.

AC finder også forslaget præciseringer af grundlaget for UVVU's virke positive. Der har således i forbindelse med konkrete sager vist sig et behov for en præcisering af lovtekstens formulering af begrebet uredelighed, således som der nu foreligger i lovforslaget. Ligeledes har det vist sig hensigtsmæssigt, at også parter, som ikke er parter i Forvaltningslovens forstand, har mulighed for at indbringe sager om uredelighed for UVVU, og det vil der blive mulighed for med den foreslåede ændring. Endelig finder AC det positivt, at forslaget lovfæster UVVU's ret til at behandle sager på eget initiativ.

Endelig støtter AC forslaget om ophævelse af lov om godkendelse af visse forskningsaktiviteter, idet ordningen med skattefradrag har vist sig i meget ringe grad at finde konkret anvendelse.

Specifikke bemærkninger

§ 16:

I nummer 15, vedr. § 16, foreslås det, at stk. 2. ændres fra den nuværende formulering, som indebærer, at "klager over faglige spørgsmål i forbindelse med afgørelser truffet af de faglige forskningsråds formænd kan indbringes for rådene" ændres til en ministerbemyndigelse til at fastlægge regler herfor.

AC ser ingen grund til at indskyde en ministerbemyndigelse i denne paragraf. Skulle der være behov for et sådant regelsæt, så bør sådanne – gerne fælles - regler udarbejdes i forskningsrådssystemet. Ministeren bør først træde ind i forhold til sådanne klager, hvis en afgørelse fra forskningsrådssystemet indklages for ministeren – og ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler for klagemulighederne bør begrænse sig til klagebehandlingen af sagen i ministeriet.

Med venlig hilsen

Karen Skytte

Direkte nr.: 22 49 58 65

E-mail: ks@ac.dk